

Αριθμός 180

ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2002 ΕΩΣ 2017

Οδηγία δυνάμει των άρθρων 16 και 23

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, ασκώντας τις εξουσίες που χορηγούνται σε αυτό σύμφωνα με την παράγραφο (γ) του άρθρου 16 και το εδάφιο (2) του άρθρου 23 των περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων του 2002 έως 2017, με τη σύσταση του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου εκδίδει την πιο κάτω Οδηγία:

138(Ι) του 2002
166(Ι) του 2003
34(Ι) του 2007
86(Ι) του 2013
103(Ι) του 2013
66(Ι) του 2014
139(Ι) του 2014
144(Ι) του 2014
107(Ι) του 2016
170(Ι) του 2017.

Συνοπτικός
τίτλος.

1. Η παρούσα Οδηγία θα αναφέρεται ως η περί Υπαλλήλων της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητική) Οδηγία του 2023 και θα διαβάζεται μαζί με τις περί Υπαλλήλων της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας) Οδηγίες του 2004 έως 2022 (που στο εξής θα αναφέρονται ως οι «βασικές οδηγίες») και οι βασικές οδηγίες και η παρούσα Οδηγία θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Υπαλλήλων της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας) Οδηγίες του 2004 έως 2023.

Επίσημη Εφημερίδα
Παράρτημα
Τρίτο (Ι):

23.04.2004
(Κ.Δ.Π. 233/2004)
18.02.2005
(Κ.Δ.Π. 75/2005)
17.06.2005
(Κ.Δ.Π. 291/2005)
22.07.2005
(Κ.Δ.Π. 341/2005)
19.01.2007
(Κ.Δ.Π. 41/2007)
16.03.2007
(Κ.Δ.Π. 129/2007)
14.12.2007
(Κ.Δ.Π. 550/2007)
11.01.2008
(Κ.Δ.Π. 17/2008)
24.04.2008
(Κ.Δ.Π. 164/2008)
19.03.2010
(Κ.Δ.Π. 125/2010)
18.06.2010
(Κ.Δ.Π. 266/2010)
16.12.2011
(Κ.Δ.Π. 521/2011)
22.06.2012
(Κ.Δ.Π. 228/2012)
13.07.2012
(Κ.Δ.Π. 263/2012)
7.11.2014
(Κ.Δ.Π. 491/2014)
27.05.2016
(Κ.Δ.Π. 167/2016)
4.11.2016
(Κ.Δ.Π. 313/2016)
11.11.2016
(Κ.Δ.Π. 329/2016)
17.11.2017
(Κ.Δ.Π. 377/2017)
01.12.2017

(Κ.Δ.Π. 394/2017)
29.11.2019
(Κ.Δ.Π. 383/2019)
07.02.2020
(Κ.Δ.Π. 42/2020)
2.4.2020
(Κ.Δ.Π. 141/2020)
12.02.2021
(Κ.Δ.Π. 71/2021)
26.11.2021
(Κ.Δ.Π. 482/2021)
07.01.2022
(Κ.Δ.Π. 09/2022)

Τροποποίηση της
παραγράφου 37
των βασικών
οδηγιών.
Τροποποίηση της
παραγράφου 38
των βασικών
οδηγιών.

2. Η παράγραφος 37 των βασικών οδηγιών τροποποιείται με την προσθήκη στη δεύτερη παράγραφο της υποπαραγράφου (2) αυτής, αμέσως μετά τη λέξη «κοινοποιεί» (1η γραμμή), της φράσης «ή να γνωστοποιεί».

3. Η παράγραφος 38 των βασικών οδηγιών τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) με την αντικατάσταση στην τελευταία γραμμή της υποπαραγράφου (α) αυτής, της φράσης «Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών» με τη φράση «Ευρωσύστημα, στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών, στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό, στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου και στον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης»·

(β) με την αντικατάσταση της υποπαραγράφου (β) αυτής, με την ακόλουθη νέα υποπαραγραφο (β):

«(β) να ενεργεί με εντιμότητα, ανεξαρτησία, σεβασμό, διακριτικότητα και ανιδιοτέλεια και να εκτελεί πιστά, αμερόληπτα, απροσωπώληπτα, δίκαια και μόνο βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και ανελλιπώς τα καθήκοντά του, τηρώντας τα πλέον υψηλά πρότυπα δεοντολογικής συμπεριφοράς, και γενικά να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την προαγωγή και την προστασία των συμφερόντων της Τράπεζας και της εύρυθμης λειτουργίας της»·

(γ) με την αντικατάσταση της υποπαραγράφου (δ) αυτής, με την ακόλουθη νέα υποπαραγραφο (δ):

«(δ) να μην ενεργεί ή να μην παραλείπει ενέργεια ή να μην συμπεριφέρεται με τρόπο που θα μπορεί να δυσφημήσει την Τράπεζα γενικά ή τη θέση του ειδικά ή που μπορεί να τείνει να κλονίσει την εμπιστοσύνη του κοινού στην Τράπεζα και/ή στο Ευρωσύστημα και/ή στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών και/ή στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό και/ή στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου και/ή στον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης»·

(δ) με την αντικατάσταση της υποπαραγράφου (ε) αυτής, με την ακόλουθη νέα υποπαραγραφο (ε):

«(ε) τηρουμένων των διατάξεων των παραγράφων 40Γ και 40Δ των Οδηγιών, να μην μετέχει σε καμία οικονομική ή/και χρηματοοικονομική συναλλαγή που μπορεί να επηρεάσει ή ενδέχεται να θεωρηθεί ότι επηρεάζει την ανεξαρτησία και την αμεροληψία του»·

(ε) με την αντικατάσταση της υποπαραγράφου (στ) αυτής, με την ακόλουθη νέα υποπαραγραφο (στ):

«(στ) να αποφεύγει καταστάσεις ή/και οποιαδήποτε ενέργεια που μπορεί να προκαλέσει ή ενδέχεται να θεωρηθεί ότι προκαλεί σύγκρουση των ιδιωτικών του συμφερόντων με τα υπηρεσιακά του καθήκοντα και τα συμφέροντα της Τράπεζας, και σε περίπτωση που διαβλέπει ενδεχόμενη σύγκρουση συμφερόντων κατά την ενασχόληση ή/και χειρισμό σε σχέση με οποιοδήποτε ζήτημα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του να το αναφέρει άμεσα στον Διοικητή, ο οποίος δύναται να λάβει οποιαδήποτε μέτρα προς άρση ή μετριασμό της σύγκρουσης συμφερόντων»·

(στ) με την προσθήκη στο τέλος της πρώτης παραγράφου της υποπαραγράφου (μ) αυτής, μετά την λέξη «προσβλητική» της φράσης «ή ανάρμοστη».

Τροποποίηση της
παραγράφου 40Α
των βασικών
οδηγιών.

4. Η παράγραφος 40Α των βασικών οδηγιών τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) με την αντικατάσταση της φράσης «των περί του Ελέγχου της Ανάλυσης Εργασίας στον Ιδιωτικό Τομέα από Πρώην Κρατικούς Αξιωματούχους και Ορισμένους Πρώην Υπαλλήλους του Δημόσιου και του Ευρύτερου Δημοσίου Τομέα Νόμων του 2007 και του 2011» με τη φράση «των περί του Ελέγχου της Ανάλυσης Εργασίας στον Ιδιωτικό Τομέα από Πρώην Κρατικούς Αξιωματούχους και Ορισμένους Πρώην Υπαλλήλους του Δημοσίου και του Ευρύτερου Δημοσίου Τομέα Νόμων του 2007 έως 2019»·

(β) με την προσθήκη στο τέλος του πλαγιότιτλου αυτής, μετά τη φράση «149(I) του 2011», της φράσης «66(I) του 2019.».

Τροποποίηση της παραγράφου 40B των βασικών οδηγιών.

5. Η παράγραφος 40B των βασικών οδηγιών τροποποιείται με την προσθήκη στο τέλος της υποπαραγράφου (1) αυτής, αμέσως μετά τη λέξη «προσώπου», του ακόλουθου κειμένου:

«ή/και να ζητά, να λαμβάνει ή να αποδέχεται υποσχέσεις με σκοπό τον προσπορισμό οφέλους συνδεδεμένου με οποιονδήποτε τρόπο με την άσκηση των επίσημων καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους, για δικό του λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων».

Τροποποίηση της παραγράφου 40Γ των βασικών οδηγιών.

6. Η παράγραφος 40Γ των βασικών οδηγιών τροποποιείται με την προσθήκη αμέσως μετά την λέξη «Τράπεζας,» (4^η γραμμή), της φράσης «του Ευρωσυστήματος,».

Τροποποίηση της παραγράφου 40Δ των βασικών οδηγιών.

7. Η παράγραφος 40Δ των βασικών οδηγιών τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) με την αντικατάσταση της υποπαραγράφου (2) αυτής με την ακόλουθη νέα υποπαραγράφο (2):

«(2)(α) Απαγορεύονται οι ιδιωτικές χρηματοοικονομικές συναλλαγές που αφορούν:

(i) μετοχικούς τίτλους και χρεόγραφα που εκδίδει ρυθμιζόμενη οντότητα·

(ii) παράγωγα σχετιζόμενα με μετοχικούς τίτλους και χρεόγραφα που εκδίδει ρυθμιζόμενη οντότητα·

(iii) μερίδια σε σχήματα συλλογικών επενδύσεων των οποίων η δεδηλωμένη επενδυτική πολιτική απευθύνεται αποκλειστικά σε ρυθμιζόμενες οντότητες·

(β) Είναι δυνατή η διενέργεια ιδιωτικών χρηματοοικονομικών συναλλαγών οι οποίες αφορούν τα ακόλουθα, νοουμένου ο υπάλληλος θα εξασφαλίζει εκ των προτέρων έγκριση από την αρμόδια οργανική μονάδα της Τράπεζας που έχει την ευθύνη για την κανονιστική συμμόρφωση και δεοντολογία, σύμφωνα με την υποπαραγράφο (3) της παρούσας παραγράφου:

(i) συνάλλαγμα, χρυσό, κρατικά χρεόγραφα της ζώνης του ευρώ, μετοχικούς τίτλους και χρεόγραφα που εκδίδουν ασφαλιστικές εταιρείες, καθώς και μετοχικούς τίτλους και χρεόγραφα που εκδίδουν μη ρυθμιζόμενες οντότητες και αγοράζουν κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος στο πλαίσιο οποιουδήποτε προγράμματος αγοράς στοιχείων ενεργητικού της ΕΚΤ·

(ii) παράγωγα σχετιζόμενα με τις ιδιωτικές χρηματοοικονομικές συναλλαγές του σημείου (i)·

(iii) α) μετοχικοί τίτλοι και χρεόγραφα που εκδίδει χρηματοοικονομικό ίδρυμα ως ορίζεται στον Νόμο και δεν αποτελεί ρυθμιζόμενη οντότητα,

β) παράγωγα σχετιζόμενα με μετοχικούς τίτλους και χρεόγραφα που εκδίδονται από χρηματοοικονομικό ίδρυμα το οποίο αναφέρεται στο σημείο α) ανωτέρω,

γ) μερίδια σε σχήματα συλλογικών επενδύσεων των οποίων η δεδηλωμένη επενδυτική πολιτική απευθύνεται αποκλειστικά σε χρηματοοικονομικά ιδρύματα τα οποία αναφέρονται στο σημείο α) ανωτέρω.

(γ) Απαγορεύονται οι βραχυπρόθεσμες συναλλαγές.

Για σκοπούς της παρούσας παραγράφου 40Δ -

«συναλλαγή» σημαίνει οποιαδήποτε πώληση ή αγορά ή συμφωνία πώλησης ή εξαγοράς χρηματοοικονομικών μέσων ή την παραχώρηση, αποδοχή, απόκτηση, διάθεση, άσκηση, δικαιωμάτων επιλογής ή άλλου δικαιώματος ή υποχρέωσης, παρούσας ή μελλοντικής, υπό όρους ή χωρίς όρους, για απόκτηση ή διάθεση χρηματοοικονομικών μέσων ή οποιουδήποτε συμφέροντος σε χρηματοοικονομικά μέσα· χωρίς περιορισμό ο όρος «συναλλαγή» περιλαμβάνει και την απόκτηση χρηματοοικονομικών μέσων από δωρεά, κληρονομιά, διαμοιρασμό χρηματοοικονομικού μέσου, δωρεάν παραχώρηση χρηματοοικονομικού μέσου, απόκτηση χρηματοοικονομικού μέσου στα πλαίσια διανομής μερίσματος, εξαγοράς ή συγχώνευσης εταιρείας, καθώς επίσης την άσκηση δικαιωμάτων ανεξάρτητα αν απορρέουν από χρηματοοικονομικά μέσα των οποίων η κατοχή ήδη εγκρίθηκε·

«χρηματοοικονομικό μέσο» σημαίνει μια σύμβαση μεταξύ δύο μερών, η οποία δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο για το ένα μέρος και μια οικονομική υποχρέωση για το άλλο μέρος·

«ρυθμιζόμενη οντότητα» σημαίνει οποιοδήποτε από τους ακόλουθους φορείς:

α) νομισματικό χρηματοπιστωτικό ίδρυμα (NXI), όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/379 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ/2021/2), αλλά αποκλεισμένων των αμοιβαίων κεφαλαίων της χρηματαγοράς·

β) πιστωτικό ίδρυμα που αποτελεί μη NXI, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/379 (ΕΚΤ/2021/2)·

Επίσημη Εφημερίδα
ΕΕ: L 225 της
25.6.2021
(2021/379)

- Επίσημη Εφημερίδα
ΕΕ: L 349 της
21.12.2016
(909/2014)
- Επίσημη Εφημερίδα
ΕΕ: L 201 της
04.07.2012
(648/2012)
- Επίσημη Εφημερίδα
ΕΕ: L 217 της
23.07.2014
(795/2014)
- Επίσημη Εφημερίδα
ΕΕ: L 176 της
27.06.2013
(575/2013)
- Επίσημη Εφημερίδα
ΕΕ: L 35 της
11.02.2003
(2002/87)
- Επίσημη Εφημερίδα
ΕΕ: L 287 της
29.10.2013
(1024/2013)
- Επίσημη Εφημερίδα
ΕΕ: L 335 της
17.12.2009
(2009/138)
- γ) σύστημα διακανονισμού αξιολογίων, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 10) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου· κεντρικός αντισυμβαλλόμενος, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου· διαχειριστής κεντρικού αποθετηρίου τίτλων, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014· διαχειριστής συστήματος πληρωμών, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 795/2014 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ/2014/28)· διαχειριστής κάθε άλλου συστήματος πληρωμών ή σχήματος πληρωμών με κάρτες που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του πλαισίου του Ευρωσυστήματος για την πολιτική επίβλεψης ή του αναθεωρημένου πλαισίου επίβλεψης της ΕΚΤ για τα συστήματα πληρωμών λιανικής (στο εξής από κοινού οι «εγκεκριμένες υποδομές της χρηματοπιστωτικής αγοράς»)·
- δ) κρίσιμο πάροχο υπηρεσιών εγκεκριμένης υποδομής χρηματοπιστωτικής αγοράς που επιβλέπεται άμεσα από το Ευρωσύστημα σύμφωνα με το πλαίσιο του Ευρωσυστήματος για την πολιτική επίβλεψης·
- ε) χρηματοδοτική εταιρεία συμμετοχών όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 20 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·
- στ) μεικτή χρηματοοικονομική εταιρεία συμμετοχών όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 15 της οδηγίας (ΕΕ) 2002/87 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·
- ζ) χρηματοπιστωτικό όμιλο ετερογενών δραστηριοτήτων, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 14 της οδηγίας (ΕΕ) 2002/87, ο οποίος υπόκειται σε συμπληρωματική εποπτεία από την ΕΚΤ κατά το άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο η) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013·
- «ασφαλιστική εταιρεία» σημαίνει επιχείρηση που εμπίπτει σε έναν ή περισσότερους από τους ορισμούς του άρθρου 13, σημεία 1) έως 6), της οδηγίας 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, υπό τον όρο ότι είναι καταχωρισμένη στο μητρώο ασφαλιστικών επιχειρήσεων της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων·
- «βραχυπρόθεσμες συναλλαγές» σημαίνει την αγορά και εν συνεχεία πώληση χρηματοοικονομικού μέσου ή την πώληση και εν συνεχεία αγορά του ίδιου χρηματοοικονομικού μέσου εντός 90 ημερολογιακών ημερών.»
- (β) με την προσθήκη του ακόλουθου νέου κειμένου ως υποπαραγράφων (3Α) και (3Β):
- «(3Α) Κάθε υπάλληλος οφείλει να γνωστοποιεί έκαστο προϋφιστάμενο περιουσιακό στοιχείο στην αρμόδια οργανική μονάδα που έχει την ευθύνη για την κανονιστική συμμόρφωση και δεοντολογία. Ο υπάλληλος έχει την υποχρέωση να υποβάλει αίτημα στην αρμόδια οργανική μονάδα με τη μορφή που αυτή καθορίζει, για διακράτηση προϋφιστάμενων περιουσιακών στοιχείων, εντός τριών μηνών από την εφαρμογή της απαγόρευσης κατοχής τέτοιων περιουσιακών στοιχείων ή από την εκ των υστέρων απόκτησή τους λόγω περιστάσεων εκτός του ελέγχου του υπαλλήλου.
- Η αρμόδια οργανική ομάδα αποφασίζει επί του αιτήματος, λαμβάνοντας υπόψη κυρίως και ανάλογα με την περίπτωση τα ακόλουθα:
- (α) τα επαγγελματικά καθήκοντα του αιτούντος υπαλλήλου και την πρόσβασή του σε συναφείς εμπιστευτικές πληροφορίες·
- (β) τη σύγκρουση συμφερόντων στο πλαίσιο της οποίας προσωπικά συμφέροντα ενδέχεται να επηρεάζουν ή να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την αμερόληπτη και αντικειμενική εκτέλεση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων του αιτούντος υπαλλήλου·
- (γ) τα σχετικά ποσά·
- (δ) τον κίνδυνο φήμης της Τράπεζας.
- Η αρμόδια οργανική μονάδα δύναται να ορίζει όρους και προϋποθέσεις για τη χορήγηση έγκρισης διακράτησης προϋφιστάμενων περιουσιακών στοιχείων.
- Σε περίπτωση απόρριψης του υποβληθέντος αιτήματος, ο υπάλληλος υποχρεούται να προβεί σε αποξένωση των προϋφιστάμενων περιουσιακών στοιχείων εντός 12 μηνών μετά την εφαρμογή της απαγόρευσης κατοχής τέτοιων περιουσιακών στοιχείων ή μετά την εκ των υστέρων απόκτησή τους λόγω περιστάσεων εκτός του ελέγχου του υπαλλήλου και να ενημερώσει ανάλογα την αρμόδια οργανική μονάδα.
- Για σκοπούς της παρούσας υποπαραγράφου (3Α) «προϋφιστάμενο περιουσιακό στοιχείο» σημαίνει απαγορευμένο περιουσιακό στοιχείο το οποίο αποκτάται από υπάλληλο πριν την απαγόρευσή του ή πριν από την εφαρμογή της απαγόρευσής του στον υπάλληλο ή το οποίο περιέρχεται εκ των υστέρων στην κατοχή του υπαλλήλου λόγω περιστάσεων που εκφεύγουν παντελώς του πεδίου επιρροής του τελευταίου.
- (3Β) Ο υπάλληλος υποχρεούται να επιδεικνύει προσοχή και αυτοσυγκράτηση και να ενεργεί σε μεσοπρόθεσμο επενδυτικό ορίζοντα κατά τη διενέργεια ιδιωτικών χρηματοοικονομικών συναλλαγών.»·

(γ) με την αντικατάσταση της υποπαραγράφου (5) αυτής με την ακόλουθη νέα υποπαραγραφο (5):

«(5) Το Συμβούλιο δύναται να καθορίζει και άλλες ιδιωτικές χρηματοοικονομικές συναλλαγές οι οποίες θα απαγορεύονται ή θα επιτρέπονται κατόπιν έγκρισης, σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, εφόσον κρίνει ότι αντιβαίνουν ή μπορεί να θεωρηθεί ότι αντιβαίνουν στις λειτουργίες της Τράπεζας ή όταν παρίσταται ανάγκη».

(δ) με τη διαγραφή της υποπαραγράφου (8) αυτής.

Τροποποίηση της παραγράφου 40Ε των βασικών οδηγιών.

8. Η παράγραφος 40Ε των βασικών οδηγιών τροποποιείται με την αντικατάσταση στην υποπαραγραφο (2) της λέξης «μονάδας» (τελευταία γραμμή) με τη λέξη «ίδια».

Προσθήκη νέας παραγράφου στις βασικές οδηγίες.

9. Οι βασικές οδηγίες τροποποιούνται με την προσθήκη, αμέσως μετά την παράγραφο 40Ε αυτών, της ακόλουθης νέας παραγράφου 40ΣΤ:

«Αλληλεπιδράσεις με εξωτερικούς φορείς.»

«40ΣΤ. Υπάλληλος που πραγματοποιεί συναντήσεις με εξωτερικούς φορείς, και ιδίως με εκπροσώπους του κλάδου των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, οφείλει:

(α) να επιδεικνύει ουδετερότητα και να τηρεί την αρχή της ίσης μεταχείρισης στις αλληλεπιδράσεις με τους εξωτερικούς φορείς·

(β) πριν από κάθε συνεδρίαση νομισματικής πολιτικής του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας να τηρεί επταήμερη περίοδο αποχής από την πραγματοποίηση ομιλιών ή τη διατύπωση παρατηρήσεων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τις προσδοκίες σχετικά με επικείμενες αποφάσεις νομισματικής πολιτικής·

(γ) να τηρεί στοιχειώδη αρχεία των συναντήσεων· και

(δ) να αποφεύγει οποιαδήποτε συμπεριφορά θα μπορούσε να εκληφθεί ως συμπεριφορά η οποία προσπορίζει σε εξωτερικούς φορείς οφέλη, μεταξύ άλλων οφελών εμπορικού χαρακτήρα ή οφελών από άποψης κύρους.».

Τροποποίηση της παραγράφου 41 των βασικών οδηγιών.

10. Η παράγραφος 41 των βασικών οδηγιών τροποποιείται με την αντικατάσταση στην υποπαραγραφο (γ) αυτής, της τελείας (.) στο τέλος αυτής με άνω τελεία (·) και την προσθήκη της ακόλουθης επιφύλαξης:

«Νοείται πως οι πρόνοιες του περί Προστασίας Προσώπων που Αναφέρουν Παραβάσεις του Ενωσιακού και Εθνικού Δικαίου Νόμου 6(Ι) του 2022 (όπως αυτός τροποποιείται ή αντικαθίσταται από καιρού εις καιρό) τυγχάνουν πλήρους εφαρμογής, σύμφωνα με τις διαδικασίες και πρόνοιες του Πλαισίου Εσωτερικής Αναφοράς Παραβάσεων, το οποίο εκδόθηκε γι' αυτό τον σκοπό και παρατίθεται στο Παράρτημα Α».

Παράρτημα Α.

Τροποποίηση της παραγράφου 42 των βασικών οδηγιών.

11. Η παράγραφος 42 των βασικών οδηγιών τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) με την αντικατάσταση στον πλαγιότιτλο αυτής, της φράσης «αποδοχής δώρων» με τη φράση «λήψης οφελών»·

(β) με την αντικατάσταση στην υποπαραγραφο (1) αυτής, της φράσης «ή άλλα προσωπικά ωφελήματα, εκτός από συνήθη δώρα από προσωπικούς φίλους ή σε προσωπικούς φίλους.» (τελευταία γραμμή) με τη φράση «, φιλοξενία, ή όφελος άλλης φύσης.»·

«Απαγόρευση λήψης οφελών».

(γ) με την αντικατάσταση της υποπαραγράφου (2) αυτής με την ακόλουθη νέα υποπαραγραφο (2):

«(2) Αν δώρο, χρηματικό ή άλλο προσφερθεί ή δοθεί σε υπάλληλο έναντι υπηρεσίας που παρασχέθηκε ή που θα παρασχεθεί από αυτόν με βάση την επίσημή του ιδιότητα, ο υπάλληλος οφείλει να πληροφορήσει αμέσως τον οικείο προϊστάμενο, ο οποίος παραπέμπει το θέμα στον Διοικητή για λήψη τελικής απόφασης».

Προσθήκη Παραρτήματος Α.

12. Οι βασικές οδηγίες τροποποιούνται με την προσθήκη, στο τέλος του Παραρτήματος αυτών, του Παραρτήματος Α.

Έναρξη ισχύος της παρούσας Οδηγίας.

13. Η παρούσα Οδηγία τίθεται σε ισχύ από τη 2^α Ιουνίου 2023.

ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ (WHISTLEBLOWING)
ΑΠΟΤΕΛΟΥΜΕΝΟ ΑΠΟ

I) Διαδικασία Εσωτερικής Αναφοράς Παραβάσεων και Παρακολούθησης Αναφορών

II) Κώδικα Συμπεριφοράς για Αποτροπή Αντιποίνων

II) Ειδικό ενημερωτικό έντυπο για πρόσωπα που αναφέρουν παραβάσεις

I) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ (WHISTLEBLOWING) ΤΟΥ ΕΝΩΣΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1. Εισαγωγή

Η παρούσα διαδικασία εσωτερικής αναφοράς παραβάσεων (εφεξής καλούμενη «η Διαδικασία») αποτελεί την συμμόρφωση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (εφεξής καλούμενη «η ΚΤΚ») με τις διατάξεις του περί της Προστασίας Προσώπων που Αναφέρουν Παραβάσεις του Ενωσιακού και Εθνικού Δικαίου Νόμου του 2022 (Ν. 6(Ι)/2022) (εφεξής καλούμενος «ο Νόμος»), ο οποίος εναρμονίζει την εθνική νομοθεσία με την Οδηγία 2019/1937/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Οκτωβρίου 2019 σχετικά με την προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβάσεις του δικαίου της Ένωσης. Ο Νόμος σκοπό έχει την ενίσχυση της επιβολής του δικαίου και των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω προτύπων που διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας των προσώπων που αναφέρουν παραβάσεις του ενωσιακού και εθνικού δικαίου.

Η εφαρμογή της Διαδικασίας συμβάλει στη διασφάλιση ανώτατου επιπέδου ηθικής και επαγγελματικής συμπεριφοράς και στην ενίσχυση της ακεραιότητας, του κύρους και της φήμης της ΚΤΚ, ως ένα από τους σημαντικότερους οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα της χώρας. Παράλληλα, διασφαλίζει ένα περιβάλλον εμπιστοσύνης και ασφάλειας για τους αναφέροντες, όσον αφορά στην εσωτερική αναφορά παραβάσεων και ειδικότερα στην αποκάλυψη πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν στην κατοχή τους ή υπέπεσαν στην αντίληψή τους εντός του εργασιακού χώρου της ΚΤΚ και για τα οποία έχουν την εύλογη πεποίθηση ότι σχετίζονται με παραβάσεις του ενωσιακού και/ή του εθνικού δικαίου.

Βασικός στόχος είναι η προώθηση των αρχών της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της νομιμότητας εντός της ΚΤΚ, καθώς και η προστασία των αναφερόντων.

2. Ορισμοί

Για τους σκοπούς της Διαδικασίας, οι ορισμοί έχουν την έννοια που τους αποδίδεται στον Νόμο, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

3. Σκοπός

Σκοπός της Διαδικασίας είναι:

α) η καθιέρωση διαύλων και διαδικασιών για εσωτερική αναφορά, βάσει των οποίων η ΚΤΚ λαμβάνει, χειρίζεται και παρακολουθεί αναφορές παραβάσεων και σχετικές πληροφορίες από πρόσωπα τα οποία περιλαμβάνονται στα άρθρα 5(1)(α), 5(1)(β), 32(1)(α) και 32(1)(β) του Νόμου, μέσω του εσωτερικού διαύλου αναφοράς, ο οποίος θεσπίζεται με τη Διαδικασία,

β) η διασφάλιση της προστασίας της εμπιστευτικότητας της ταυτότητας και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των ατόμων που υποβάλλουν τέτοιες αναφορές, των αναφερόμενων προσώπων και κάθε τρίτου προσώπου κατονομαζόμενου σε αναφορά¹,

γ) η διασφάλιση ότι αναφέροντες που περιλαμβάνονται στα άρθρα 5(1)(α), 5(1)(β), 32(1)(α), και 32(1)(β) θα τύχουν προστασίας από τυχόν πράξεις που συνιστούν αντίποινα και εκδικητικές συμπεριφορές οποιασδήποτε μορφής, συμπεριλαμβανομένων απειλών και αποπειρών αντεκδίκησης, λόγω της διενέργειας αναφοράς εσωτερικής παράβασης και ότι η ΚΤΚ θα λάβει κάθε πρόσφορο μέτρο για αποτροπή των πράξεων αυτών και/ή για άρση και μη επανάληψή τους, καθώς και για άρση των συνεπειών τους.

¹ Περισσότερες πληροφορίες επί του προκειμένου καταγράφονται στον ενδοδικτυακό χώρο του Τμήματος Διαχείρισης Κινδύνων & Κανονιστικής Συμμόρφωσης.

4. Βασικές Αρχές

4.1 Η υποβολή αναφοράς αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων της ΚΤΚ και γίνεται σε κάθε περίπτωση με καλή τη πίστη, δηλαδή με εύλογη και ειλικρινή πίστη στην ορθότητα των αναφερόμενων περιστατικών.

Πρόσωπα τα οποία δεν ενεργούν με πρόθεση την προστασία του ευρύτερου δημόσιου συμφέροντος ή/και τα οποία προβαίνουν εν γνώσει τους σε καταχρηστικούς, παραπλανητικούς, επιπόλαιους, ψευδείς ή κακόβουλους ισχυρισμούς² δεν θεωρούνται ως αναφέροντες και ούτε τυγχάνουν της ανάλογης προστασίας.

4.2 Δεν απαιτείται οποιαδήποτε έγκριση ή εξουσιοδότηση για την υποβολή αναφοράς παράβασης ούτε και υποβολή αποδεικτικών στοιχείων. Ωστόσο, η προσκόμιση όσο το δυνατό περισσότερων πληροφοριών αναμένεται να είναι υποβοηθητική στην έγκαιρη και αποτελεσματικότερη διερεύνηση της υπόθεσης.

4.3 Ο εσωτερικός διάυλος αναφοράς λειτουργεί με τέτοιο τρόπο που διασφαλίζεται το απόρρητο της ταυτότητας των αναφερόντων, των αναφερόμενων και άλλων μαρτύρων. Τα στοιχεία των αναφερόντων και η κάθε συναφής πληροφορία δύναται να αποκαλυφθούν μόνο σε αυστηρή βάση ανάγκης και υπό τις προϋποθέσεις ως προνοείται στο άρθρο 17 του Νόμου.

4.4 Τηρείται πλήρης διασφάλιση των δικαιωμάτων (π.χ. τεκμήριο της αθωότητας, δικαίωμα υπεράσπισης, δικαίωμα ακρόασης) οποιουδήποτε αναφερόμενου ατόμου.

4.5 Οποιαδήποτε μορφής αντίποινα, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 του Νόμου, απαγορεύονται και συνιστούν ποινικό αδίκημα σύμφωνα με τον Νόμο και πειθαρχικό παράπτωμα σύμφωνα με τις περί Υπαλλήλων της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας) Οδηγίες του 2004 (ΚΔΠ 233/2004) και όπως έχουν τροποποιηθεί («Όροι Υπηρεσίας»). Η χρησιμοποίηση της θέσης οποιουδήποτε για να αποτρέψει ή/και να αποθαρρύνει ή/και να παρεμποδίσει την υποβολή αναφοράς ή/και πληροφοριών σχετικά με παραβάσεις στο πλαίσιο της παρούσας Διαδικασίας δύναται να αποτελεί, εκτός από ποινικό αδίκημα ως προνοείται στο άρθρο 39 του Νόμου, και πειθαρχικό παράπτωμα σύμφωνα με τους Όρους Υπηρεσίας.

4.6 Τα δικαιώματα και τα μέσα έννομης προστασίας που προβλέπονται από το Νόμο δεν μπορούν να αρθούν ή να περιοριστούν.

5. Αρμοδιότητα

Αρμόδιος για την καταγραφή και παρακολούθηση της εφαρμογής της παρούσας Διαδικασίας καθώς και για τη διαχείριση του καθιδρυόμενου εσωτερικού διαύλου αναφοράς είναι ο εκάστοτε προϊστάμενος του Τμήματος Διαχείρισης Κινδύνων & Κανονιστικής Συμμόρφωσης της ΚΤΚ.

6. Αντικείμενο Αναφορών

Αναφορές στο πλαίσιο της παρούσας Διαδικασίας δύναται να υποβάλλονται για τα ακόλουθα:

- α. Πράξεις ή παραλείψεις που σχετίζονται με διάπραξη ή πιθανή διάπραξη ποινικού αδικήματος και ιδιαίτερα αδικημάτων διαφθοράς.
- β. Πράξεις ή παραλείψεις που σχετίζονται με μη συμμόρφωση προσώπου με οποιαδήποτε νόμιμη υποχρέωση επιβάλλεται σε αυτό.
- γ. Παραβάσεις που θέτουν ή πιθανόν να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλεια ή την υγεία οποιουδήποτε προσώπου.
- δ. Παραβάσεις που προκαλούν ή πιθανόν να προκαλέσουν ζημιά στο περιβάλλον.
- ε. Παραβάσεις που περιλαμβάνονται στο άρθρο 4(1) του Νόμου.
- στ. Παραβάσεις που περιλαμβάνονται στο άρθρο 4(2) του Νόμου, τηρουμένης της σχετικής επιφύλαξης.

² Ως καταχρηστικοί θεωρούνται οι επαναλαμβανόμενοι ισχυρισμοί υποτιθέμενων παραβάσεων, οι οποίοι προκαλούν αχρείαστα διοικητικό φόρτο για αξιολόγησή τους. Ως παραπλανητικοί, επιπόλαιοι, ψευδείς ή κακόβουλοι ισχυρισμοί θεωρούνται οι ισχυρισμοί, τους οποίους ένας αμερόληπτος παρατηρητής, υπό τις ίδιες περιστάσεις, θα είχε βάσιμους λόγους να θεωρήσει αναληθείς ή δόλιους ή οι ισχυρισμοί που εσκεμμένα ή εν γνώσει του αναφέροντα είναι ανακριβείς ή παραπλανητικοί, με σκοπό την απόκτηση πλεονεκτήματος ή την πρόκληση βλάβης σε άλλο άτομο.

7. Δίαυλοι Αναφορών

7.1. Εσωτερικός Δίαυλος Αναφοράς

Καθιερώνεται εσωτερικός δίαυλος αναφοράς στον οποίο δύναται να υποβάλλονται ανώνυμες ή επώνυμες αναφορές παραβάσεων και σχετικές με αυτές πληροφορίες, πριν από την ενδεχόμενη χρήση του εξωτερικού διαύλου, στις περιπτώσεις που η παράβαση δυνατόν να αντιμετωπιστεί με αποτελεσματικότητα εντός της ΚΤΚ και εφόσον ο αναφέρων θεωρεί ότι δεν υφίσταται κίνδυνος αντιποίνων.

Για σκοπούς διευκόλυνσης της διερεύνησης, συνιστάται όπως οι αναφορές είναι επώνυμες.

7.1.1 Αρμοδιότητα για παραλαβή αναφορών

Αρμόδιος για την εσωτερική παραλαβή αναφοράς παραβάσεων ορίζεται ο εκάστοτε προϊστάμενος του Τμήματος Διαχείρισης Κινδύνων & Κανονιστικής Συμμόρφωσης.

7.1.2 Τρόποι υποβολής αναφορών

Η αναφορά δύναται να υποβάλλεται με οποιοδήποτε από τους πιο κάτω τρόπους:

α. Προφορικώς, μέσω

- Τηλεφώνου (αρ. τηλεφώνου: 22-714287) ή του συστήματος φωνητικών μηνυμάτων στον ίδιο αριθμό τηλεφώνου,
- Προσωπικής συνάντησης, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, κατόπιν αιτήσεως του αναφέροντος.

β. Γραπτώς, μέσω

- Ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στη διεύθυνση whistleblowing@centralbank.cy (προσβάσιμου μόνο από τον προϊστάμενο του Τμήματος Διαχείρισης Κινδύνων & Κανονιστικής Συμμόρφωσης).
- Επιστολής / σημειώματος

Κατά την υποβολή γραπτής αναφοράς, είναι απαραίτητο να συμπληρώνεται το «Έντυπο εσωτερικής αναφοράς παραβάσεων» (παρατίθεται στο Προσάρτημα 1). Σε περίπτωση προφορικής αναφοράς, το ίδιο έντυπο συμπληρώνεται από τον παραλήπτη της αναφοράς, ο οποίος παρέχει σε κάθε περίπτωση στον αναφέροντα τη δυνατότητα να επαληθεύσει, να διορθώσει και να συμφωνήσει με τα καταγραφέντα σ' αυτό, υπογράφοντάς το.

Ιδιαίτερα σε περίπτωση ανώνυμης αναφοράς, όπου δεν θα υπάρχει η δυνατότητα αναζήτησης διευκρινίσεων, η περιγραφή της παράβασης στο Έντυπο εσωτερικής αναφοράς παραβάσεων θα πρέπει να είναι λεπτομερής και πλήρης, ώστε η αξιολόγησή της να είναι όσο το δυνατό πιο αποτελεσματική.

Διευκρινίζεται ότι ο αναφέρων, αν και δεν υποχρεούται να προσκομίζει σχετικά αποδεικτικά στοιχεία, θα πρέπει να έχει βάσιμους λόγους να θεωρεί ότι οι πληροφορίες σχετικά με την παράβαση που αναφέρει είναι αληθείς κατά τον χρόνο της αναφοράς του και να διαθέτει εύλογη πεποίθηση της ορθότητας της αναφοράς του.

7.1.3 Διαχείριση και παρακολούθηση αναφορών

Ο εσωτερικός δίαυλος για την παραλαβή των αναφορών λειτουργεί κατά ασφαλή τρόπο, διασφαλίζοντας την προστασία της εμπιστευτικότητας της ταυτότητας του αναφέροντος, του αναφερόμενου και κάθε τρίτου προσώπου που κατονομάζεται στην αναφορά και εμποδίζει την πρόσβαση σε αυτή σε μη εξουσιοδοτημένα μέλη του προσωπικού της ΚΤΚ.

Ο παραλήπτης της αναφοράς:

- Αποστέλλει γραπτή βεβαίωση παραλαβής της αναφοράς εντός επτά ημερών από την ημερομηνία παραλαβής, νοουμένου ότι πρόκειται περί επώνυμης αναφοράς.
- Ο ίδιος ή αμερόληπτο πρόσωπο ή ομάδα αμερόληπτων προσώπων προερχόμενο/α από το Τμήμα του, ορισθέντος/είσας από τον ίδιο αναλαμβάνει την επιμελή παρακολούθηση της αναφοράς και, εφόσον απαιτείται, ζητεί διευκρινιστικές ή/και συμπληρωματικές πληροφορίες και στοιχεία από τον αναφέροντα ή οποιοδήποτε άλλο άτομο.

Σε περίπτωση προφορικής επικοινωνίας για σκοπούς, μεταξύ άλλων, υποβολής διευκρινιστικών ή/και συμπληρωματικών πληροφοριών και στοιχείων, τηρούνται πλήρη και επακριβή πρακτικά γραπτώς,

- νοουμένου ότι εξασφαλίζεται η συναίνεση του αναφέροντος. Νοείται ότι παρέχεται σε κάθε περίπτωση στον αναφέροντα η δυνατότητα να επαληθεύσει, να διορθώσει και να συμφωνήσει με τα πρακτικά, υπογράφοντάς τα.
- γ. Ετοιμάζει έκθεση με το πόρισμα της διερεύνησης, το οποίο αποστέλλει στον Διοικητή και ακολούθως στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΤΚ.
  - δ. Παρέχει ενημέρωση στον αναφέροντα εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, το οποίο δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες από την αποστολή της γραπτής βεβαίωσης παραλαβής της αναφοράς. Νοείται ότι σε περίπτωση που δεν έχει αποσταλεί βεβαίωση αναφοράς στον αναφέροντα, η ενημέρωση παρέχεται σε αυτόν εντός τριών μηνών από τη λήξη του επταημέρου μετά την υποβολή αναφοράς του.
  - ε. Ενημερώνει γραπτώς τον αναφέροντα για το τελικό αποτέλεσμα της διερεύνησης και για την απόφαση των οργάνων λήψης αποφάσεων της ΚΤΚ.
  - στ. Σε περίπτωση που, κατά την κρίση του προϊστάμενου του Τμήματος Διαχείρισης Κινδύνων & Κανονιστικής Συμμόρφωσης, υποβληθείσα αναφορά παράβασης δεν εμπίπτει στο πλαίσιο της παρούσας Διαδικασίας, την διαβιβάζει σε αρμόδιο Τμήμα της ΚΤΚ, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και με ασφαλή τρόπο, προς διασφάλιση της εμπιστευτικότητας της ταυτότητας του αναφέροντα, και ενημερώνει ανάλογα τον αναφέροντα για την εν λόγω διαβίβαση, νοουμένου ότι πρόκειται περί επώνυμης αναφοράς.

7.2. Εξωτερικός Διάυλος Αναφοράς

Αναφορές παραβάσεων είναι δυνατό να υποβάλλονται σε εξωτερική αρμόδια αρχή, είτε απευθείας είτε αφού προηγουμένως έχουν υποβληθεί μέσω του εσωτερικού διαύλου αναφοράς.

Νοείται ότι, σε περίπτωση που ο αναφέρων έχει υποβάλει αναφορά μέσω του εσωτερικού διαύλου και, ενόσω εκκρεμεί η διαδικασία ενώπιον του εσωτερικού διαύλου, υποβάλλει εξωτερική αναφορά, η διαδικασία ενώπιον του εσωτερικού διαύλου διακόπτεται.

7.3 Δημόσια αποκάλυψη

Πρόσωπο, το οποίο προβαίνει σε δημόσια αποκάλυψη σχετικά με παραβάσεις που εμπίπτουν στο πλαίσιο της παρούσας Διαδικασίας, έχει δικαίωμα προστασίας και στήριξης, ως προνοείται στις παραγράφους 9 και 10, εάν πληρούται οποιαδήποτε από τις προϋποθέσεις των άρθρων 16(1) και 36(1) του Νόμου.

8. Προστασία Αναφερόντων

Πρόσωπο το οποίο επωνύμως αναφέρει παράβαση έχει δικαίωμα προστασίας σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου, εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 6 και 33 του Νόμου.

Ειδικότερα, η ΚΤΚ, πέραν της προσφερόμενης προστασίας από αντίποινα (ως καθορίζεται στην παράγραφο 9 της παρούσας Διαδικασίας), προστατεύει τους αναφέροντες και τους μάρτυρες μέσω της προστασίας της εμπιστευτικότητας της ταυτότητάς τους και έννομης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Τα αναφερόμενα μέτρα για την προστασία των αναφερόντων εφαρμόζονται, επίσης, κατά περίπτωση, σε

- α. διαμεσολαβητές,
- β. τρίτα πρόσωπα που συνδέονται με τον αναφέροντα και, ενδεχομένως, να υποστούν αντίποινα στο εργασιακό πλαίσιο, περιλαμβανομένων συναδέλφων του αναφέροντος ή συγγενών αυτού, εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι τέταρτου βαθμού και,
- γ. νομικά πρόσωπα τα οποία ο αναφέρων έχει στην ιδιοκτησία του, για τα οποία εργάζεται ή συνδέεται με άλλο τρόπο με εργασιακή σχέση.

8.1. Υποχρέωση εμπιστευτικότητας

Τηρουμένων των προνοιών του άρθρου 17 του Νόμου, η ταυτότητα του αναφέροντος και κάθε άλλη πληροφορία από την οποία δυνατόν να συναχθεί, άμεσα ή έμμεσα, η ταυτότητα του αναφέροντος καθώς και η ταυτότητα κάθε τρίτου προσώπου το οποίο κατονομάζεται στην αναφορά (περιλαμβανομένης της ταυτότητας του αναφερόμενου), δεν αποκαλύπτεται σε οποιονδήποτε χωρίς τη ρητή συγκατάθεση του ενδιαφερόμενου προσώπου, πέραν από τα εξουσιοδοτημένα μέλη του προσωπικού, τα οποία είναι αρμόδια να παραλαμβάνουν ή να παρακολουθούν/χειρίζονται τις αναφορές με απόλυτη και απαρέγκλιτη τήρηση εχεμύθειας καθώς και τα όργανα λήψης αποφάσεων της ΚΤΚ.

8.2 Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Οποιαδήποτε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα διενεργείται στο πλαίσιο της παρούσας Διαδικασίας, πραγματοποιείται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας

95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων), καθώς και των περί Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμων του 2018 και 2022.

9. Προστασία Αναφερόντων από Αντίποινα

9.1 Απαγόρευση αντιποίνων

Τηρουμένων των προνοιών του Νόμου, η ΚΤΚ δεν προβαίνει σε αντίποινα οποιασδήποτε μορφής, συμπεριλαμβανομένων απειλών και αποπειρών αντεκδίκησης, κατά προσώπου που υποβάλλει αναφορά μέσω του εσωτερικού διαύλου αναφοράς με βάση την παρούσα Διαδικασία ή μέσω εξωτερικού διαύλου ή που προβαίνει σε δημόσια αποκάλυψη. Τέτοια αντίποινα μπορεί, ενδεικτικά, να έχουν την ακόλουθη μορφή:

- α. παύση, απόλυση ή ισοδύναμα μέτρα,
- β. υποβιβασμό ή στέρηση προαγωγής,
- γ. μεταβίβαση καθηκόντων, αλλαγή τόπου εργασίας, μείωση μισθού, μεταβολή του ωραρίου εργασίας,
- δ. στέρηση κατάρτισης,
- ε. αρνητική αξιολόγηση επιδόσεων ή αρνητική επαγγελματική σύσταση,
- στ. επιβολή ή εφαρμογή πειθαρχίας, επίπληξης ή άλλου πειθαρχικού μέτρου, περιλαμβανομένης χρηματικής ποινής,
- ζ. καταναγκασμό, εκφοβισμό, παρενόχληση ή περιθωριοποίηση,
- η. διάκριση, μειονέκτημα ή άδικη αντιμετώπιση,
- θ. μη μετατροπή σύμβασης προσωρινής απασχόλησης σε μόνιμη, ενώ ο εργαζόμενος είχε δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ότι θα του προσφερθεί μόνιμη απασχόληση,
- ι. μη ανανέωση ή πρόωρη διακοπή σύμβασης προσωρινής απασχόλησης,
- ια. βλάβη, περιλαμβανομένης προσβολής της φήμης, ιδίως στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ή οικονομική ζημία, περιλαμβανομένης επιχειρηματικής ζημίας και απώλειας εισοδήματος,
- ιβ. καταχώριση σε μαύρη λίστα βάσει τομεακής ή κλαδικής επίσημης ή ανεπίσημης συμφωνίας, που μπορεί να συνεπάγεται ότι το πρόσωπο δεν πρόκειται να βρει θέση εργασίας στον τομέα ή στον κλάδο στο μέλλον,
- ιγ. πρόωρη διακοπή ή ακύρωση σύμβασης για εμπορεύματα ή υπηρεσίες,
- ιδ. ακύρωση άδειας ή έγκρισης,
- ιε. παραπομπή για ψυχιατρική ή ιατρική παρακολούθηση,
- ιστ. μονομερής βλαπτική μεταβολή των συνθηκών εργασίας.

Μέτρα εναντίον αναφέροντα, τα οποία προκύπτουν από κατάλληλη εφαρμογή Οδηγιών, Κανονισμών και Πολιτικών της ΚΤΚ δεν θεωρούνται αντίποινα, εάν η ΚΤΚ αποδείξει ότι αυτά οφείλονται σε λόγο άσχετο με τη διενέργεια από αυτόν αναφοράς.

Τηρουμένων των προνοιών του Νόμου, αναφέρον πρόσωπο δεν υπέχει οποιαδήποτε ευθύνη σε σχέση με αναφορά μέσω του εσωτερικού διαύλου στο πλαίσιο της παρούσας Διαδικασίας, εφόσον έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι η αναφορά ήταν αναγκαία για αποκάλυψη παράβασης. Η απουσία ευθύνης επεκτείνεται και στο πλαίσιο αστικής διαδικασίας, περιλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, διαδικασίας για δυσφήμιση, παράβαση της υποχρέωσης τήρησης του απορρήτου, παράβαση των κανόνων για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή για αίτηση αποζημίωσης.

9.2 Προστασία από αντίποινα προϊσταμένων ή συναδέλφων

Οποιαδήποτε πράξη αντιποίνων εναντίον αναφέροντα υπαλλήλου/εργοδοτούμενου της ΚΤΚ από προϊστάμενο του ή πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για αυτόν ή άλλο υπάλληλο/εργοδοτούμενο, συνιστά ποινικό αδίκημα σύμφωνα με τον Νόμο και παράβαση υποχρεώσεων που επιβάλλονται από τους Όρους Υπηρεσίας, και δύναται να αποτελέσει βάση για πειθαρχική δίωξη.

Η ΚΤΚ προστατεύει τους υπαλλήλους/εργοδοτούμενους της από κάθε πράξη η οποία συνιστά αντίποινα λόγω της διενέργειας αναφοράς. Προς τον σκοπό αυτό, η ΚΤΚ:

- α. έχει θεσπίσει και θέτει σε εφαρμογή, ταυτόχρονα με την παρούσα Διαδικασία, τον «Κώδικα Συμπεριφοράς για Αποτροπή Αντιποίνων» (Προσάρτημα 2), προς αποτροπή πράξεων αντιποίνων και,
- β. λαμβάνει κάθε πρόσφορο και έγκαιρο μέτρο για την άρση και τη μη επανάληψη των αντιποίνων καθώς και για άρση των συνεπειών τους, μόλις περιέλθουν σε γνώση της συγκεκριμένα αντίποινα σε βάρος αναφέροντα λόγω της διενέργειας αναφοράς.

Αναφέρων ο οποίος έχει βάσιμους λόγους να θεωρεί ότι έχει υποστεί αντίποινα ως αποτέλεσμα αναφοράς του για παράβαση, θα πρέπει να το αναφέρει χωρίς καθυστέρηση στον προϊστάμενο του Τμήματος Διαχείρισης

Κινδύνων & Κανονιστικής Συμμόρφωσης, μαζί με κατάλληλη τεκμηρίωση προς υποστήριξη του παραπάνου του. Παράπονα για αντίποινα θα τυγχάνουν εμπιστευτικού χειρισμού και η διερεύνησή τους θα είναι ξεχωριστή από τη διερεύνηση της κυρίως αναφοράς παράβασης, εκτός αν τα αντίποινα συνιστούν κώλυμα ή απόπειρα παρεμπόδισης της διερεύνησης της κυρίως αναφοράς παράβασης.

Σε περίπτωση ληφθείσας αναφοράς για αντίποινα, ο προϊστάμενος του Τμήματος Διαχείρισης Κινδύνων & Κανονιστικής Συμμόρφωσης ενεργεί, χωρίς καθυστέρηση, για αξιολόγησή της και, αν κριθεί απαραίτητη η περαιτέρω διερεύνησή της, κατόπιν διαβούλευσης με αρμόδια Τμήματα αν χρειάζεται, προβαίνει σε εισηγήσεις στον Διοικητή για την λήψη κατάλληλων κατ' αναλογία προσωρινών ή/και μόνιμων μέτρων για προστασία του αναφέροντα. Τέτοια μέτρα δυνατόν να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- α. την προσωρινή αναστολή των ενεργειών που φέρονται ως αντίποινα, μέχρι την επαλήθευσή τους,
- β. εάν είναι απαραίτητο και στο μέτρο του δυνατού, λαμβανομένων υπ' όψιν των υπηρεσιακών αναγκών, την προσωρινή ή μόνιμη μετακίνηση του αναφέροντα ή του ατόμου που προβαίνει σε αντίποινα σε άλλη/ο Υπηρεσία/Τμήμα/Διεύθυνση,
- γ. τη μεταβίβαση της διοικητικής υπαγωγής του αναφέροντα σε άλλο ιεραρχικά ανώτερο στέλεχος της ΚΤΚ, σε περίπτωση που το άτομο το οποίο προβαίνει σε αντίποινα είναι προϊστάμενός του,
- δ. οποιοδήποτε άλλο μέτρο κρίνεται κατάλληλο για άρση των αντιποίνων και των συνεπειών τους.

10. Μέτρα Στήριξης

Η ΚΤΚ παρέχει στους αναφέροντες εύκολη πρόσβαση σε ανεξάρτητες πληροφορίες και συμβουλές για τις διαδικασίες και τα μέσα έννομης προστασίας που είναι διαθέσιμα για την προστασία τους έναντι αντιποίνων καθώς και για τα δικαιώματά τους. Η ΚΤΚ παρέχει, επίσης, σαφείς και εύκολα προσβάσιμες πληροφορίες για τις διαδικασίες υπό τις οποίες δύναται να υποβληθεί αναφορά εξωτερικά σε αρμόδια αρχή.

Προς τον σκοπό αυτό, οι αναφέροντες δύνανται να ανατρέχουν στο «Ειδικό ενημερωτικό έντυπο για πρόσωπα που αναφέρουν παραβάσεις στην ΚΤΚ» (Προσάρτημα 3).

11. Αρχεία Αναφορών

Η ΚΤΚ τηρεί αρχεία για κάθε αναφορά που παραλαμβάνει, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 19 του Νόμου.

Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται στα πλαίσια παραλαβής των αναφορών, διαγράφονται εντός τριών μηνών από την περάτωση της διαδικασίας, εκτός σε περίπτωση που έχουν αρχίσει δικαστικές ή πειθαρχικές διαδικασίες κατά του αναφερόμενου ή του αναφέροντα, οπότεν τα δεδομένα διατηρούνται για όλη τη διάρκεια των εν λόγω διαδικασιών, περιλαμβανομένης της άσκησης έφεσης ή ένστασης, και διαγράφονται με την πάροδο ενός έτους από την ολοκλήρωσή τους.

12. Αναθεώρηση Διαδικασίας

Η αναθεώρηση της παρούσας Διαδικασίας γίνεται από τον προϊστάμενο του Τμήματος Διαχείρισης Κινδύνων & Κανονιστικής Συμμόρφωσης και εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο σε τακτική βάση και τουλάχιστον ανά τριετία.

II) ΚΩΔΙΚΑΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΠΟ ΠΡΑΞΕΙΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΣΥΝΙΣΤΟΥΝ ΑΝΤΙΠΟΙΝΑ ΛΟΓΩ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

1. Εισαγωγή

Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου («ΚΤΚ») θεσπίζει τον παρόντα κώδικα συμπεριφοράς («Κώδικας») για αποτροπή κάθε πράξης, η οποία συνιστά αντίποινα εναντίον υπαλλήλου λόγω της διενέργειας αναφοράς, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Προστασίας Προσώπων που Αναφέρουν Παραβάσεις του Ενωσιακού και Εθνικού Δικαίου Νόμου του 2022 (6(I)/2022) («ο Νόμος»).

2. Πεδίο Εφαρμογής

Ο Κώδικας εφαρμόζεται στα Διευθυντικά στελέχη, προϊσταμένους Διευθύνσεων, Τμημάτων και Υπηρεσιών της ΚΤΚ, σε κάθε πρόσωπο που κατέχει υπεύθυνη θέση στην ΚΤΚ και έχει υπό την ευθύνη του προσωπικό της ΚΤΚ και σε οποιοδήποτε άλλο υπάλληλο/εργοδοτούμενο της ΚΤΚ.

Οι ανωτέρω θα αναφέρονται, για τους σκοπούς του παρόντος Κώδικα, σωρευτικά ως «τα μέλη του προσωπικού της ΚΤΚ».

3. Βασικές Αρχές

Όλα τα μέλη του προσωπικού της ΚΤΚ αναμένεται να τηρούν ψηλά πρότυπα ηθικής συμπεριφοράς και να ενεργούν με εντιμότητα, ακεραιότητα, αμεροληψία διακριτικότητα και σεβασμό έναντι των συναδέλφων τους.

Είναι δε απαραίτητο όλα τα μέλη του προσωπικού της ΚΤΚ να καταδεικνύουν τη δέσμευσή τους για δεοντολογική και αέρινη συμπεριφορά στις καθημερινές τους ενέργειες με σκοπό την εμπέδωση εμπιστοσύνης και την καλλιέργεια επαγγελματικής κουλτούρας, στο πλαίσιο της οποίας οι πρόνοιες του Κώδικα θα εφαρμόζονται πιστά και απαρέγκλιτα.

Ειδικότερα, όλα τα μέλη του προσωπικού της ΚΤΚ οφείλουν να αποφεύγουν την άμεση ή έμμεση διενέργεια πράξεων και/ή παραλείψεων οι οποίες συνιστούν αντίποινα, περιλαμβανομένων των απειλών και αποπειρών αντεκδίκησης, εναντίον οποιουδήποτε άλλου συναδέλφου, ο οποίος προέβη είτε σε αναφορά παράβασης μέσω της Διαδικασίας Εσωτερικής Αναφοράς Παραβάσεων (whistleblowing) της ΚΤΚ, είτε σε εξωτερική αναφορά είτε σε δημόσια αποκάλυψη παράβασης.

4. Πράξεις Αντιποίνων

Πράξη που συνιστά αντίποινα θεωρείται οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση πράξη ή παράλειψη, η οποία συμβαίνει σε εργασιακό πλαίσιο και προκαλεί ή ενδέχεται να προκαλέσει βλάβη σε υπάλληλο/εργοδοτούμενο που προβαίνει σε αναφορά (εσωτερική ή εξωτερική) ή σε δημόσια αποκάλυψη.

Τα Διευθυντικά στελέχη και τα πρόσωπα που κατέχουν υπεύθυνη θέση και έχουν υπό την ευθύνη τους προσωπικό της ΚΤΚ απαγορεύεται να προβαίνουν σε πράξεις αντιποίνων, ενδεικτικές μορφές των οποίων αναφέρονται στο Νόμο, οι οποίες περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- παύση, απόλυση ή ισοδύναμα μέτρα,
- υποβιβασμό ή στέρηση προαγωγής,
- αλλαγή καθηκόντων, αλλαγή τόπου εργασίας, μείωση μισθού, μεταβολή του ωραρίου εργασίας,
- στέρηση κατάρτισης,
- αρνητική αξιολόγηση επιδόσεων ή αρνητική επαγγελματική σύσταση,
- επιβολή ή εφαρμογή πειθαρχίας, επίπληξης ή άλλου πειθαρχικού μέτρου, περιλαμβανομένης χρηματικής ποινής,
- μη μετατροπή σύμβασης προσωρινής απασχόλησης σε μόνιμη, ενώ ο εργαζόμενος είχε δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ότι θα του προσφερθεί μόνιμη απασχόληση,
- μη ανανέωση ή πρόωρη διακοπή σύμβασης προσωρινής απασχόλησης,
- ακύρωση άδειας ή έγκρισης,
- παραπομπή για ψυχιατρική ή ιατρική παρακολούθηση,
- μονομερή βλαπτική μεταβολή των συνθηκών εργασίας.

Τα μέλη του προσωπικού της ΚΤΚ απαγορεύεται να προβαίνουν σε πράξεις αντιποίνων που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- καταναγκασμό, εκφοβισμό, παρενόχληση ή περιθωριοποίηση
- διάκριση, μειονέκτημα ή άδικη αντιμετώπιση,
- βλάβη, περιλαμβανομένης προσβολής της φήμης, ιδίως στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ή οικονομική ζημιά.

5. Διευθυντικά Στελέχη, Προϊστάμενοι Διευθύνσεων, Τμημάτων και Υπηρεσιών της ΚΤΚ και Κάτοχοι Υπεύθυνης Θέσης στην ΚΤΚ

Τα Διευθυντικά στελέχη, οι προϊστάμενοι Διευθύνσεων, Τμημάτων και Υπηρεσιών της ΚΤΚ και τα πρόσωπα που κατέχουν υπεύθυνη θέση στην ΚΤΚ και έχουν υπό την ευθύνη τους προσωπικό της ΚΤΚ ενεργούν υποδειγματικά και με συνέπεια, υποδεικνύοντας συμπεριφορά στα πρότυπα που προωθεί ο Κώδικας. Προς αυτήν την κατεύθυνση τα μέλη του προσωπικού της ΚΤΚ προτρέπονται να:

- Υιοθετούν και εφαρμόζουν τον Κώδικα και λαμβάνουν πρόσφορα και έγκαιρα μέτρα προς αποτροπή της χρήσης αντιποίνων εναντίον υπαλλήλων οι οποίοι προβαίνουν καλόπιστα σε αναφορές παραβάσεων ή/και σε δημόσιες αποκαλύψεις.
- Ανταποκρίνονται στα αναμενόμενα πρότυπα ακεραιότητας και δίνουν πάντα το σωστό παράδειγμα.
- Συμπεριφέρονται ηθικά και διασφαλίζουν ότι ο Κώδικας, οι εσωτερικοί κανονισμοί, πολιτικές και διαδικασίες της ΚΤΚ εφαρμόζονται με συνέπεια.
- Διασφαλίζουν ότι τα μέλη του προσωπικού της ΚΤΚ αισθάνονται άνετα όταν εκφράζουν ανησυχίες και θέτουν ερωτήματα.
- Λειτουργούν προληπτικά, στο μέτρο του δυνατού, για αντιμετώπιση καταστάσεων στο χώρο εργασίας οι οποίες, εάν δεν τύχουν δεόντως χειρισμού, θα μπορούσαν να κλιμακωθούν σε παραβάσεις του Κώδικα ή/και ανεπιθύμητες και ανάρμοστες συμπεριφορές.
- Απέχουν από συμπεριφορές που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως κατάχρηση εξουσίας, επίδειξη προκατάληψης ή ευνοιοκρατίας ή ορμώμενες από αλλότρια κίνητρα.
- Παρέχουν συμβουλές και καθοδήγηση στο προσωπικό αναφορικά με την εφαρμογή του Κώδικα.
- Ακούν και ανταποκρίνονται πρόθυμα σε περίπτωση ερωτήσεων του προσωπικού, όπως και σε οποιοσδήποτε ενστάσεις ή παράπονα που αυτό ενδέχεται να έχει.
- Απευθύνονται στο προσωπικό με σεβασμό, ειλικρίνεια και επαγγελματισμό, χωρίς υπονοούμενα ή λανθάνουσες απειλές.

6. Πειθαρχικά Μέτρα

Οποιοδήποτε μέλος του προσωπικού της ΚΤΚ, ανεξάρτητα από τη θέση που κατέχει, διαπιστωθεί ότι έχει εμπλακεί σε πράξεις που συνιστούν αντίποινα, απειλές και/ή απόπειρες αντεκδίκησης εναντίον άλλου μέλους του προσωπικού της ΚΤΚ, ο οποίος έχει εξασκήσει τα δικαιώματα που του παρέχει ο Νόμος και έχει προβεί σε διενέργεια εσωτερικής ή εξωτερικής αναφοράς ή σε δημόσια αποκάλυψη, δύναται να υπαχθεί σε πειθαρχική δίωξη για διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Υπαλλήλων της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας) Οδηγιών του 2004 (ΚΔΠ 233/2004), ως έχουν τροποποιηθεί.

Ανεξαρτήτως των ανωτέρω, φυσικό πρόσωπο το οποίο παραβαίνει τις διατάξεις του Νόμου, είναι ένοχο ποινικού αδικήματος.

7. Αίτημα Προστασίας από Αντίποινα

Αναφέρων ο οποίος έχει βάσιμους λόγους να θεωρεί ότι έχει υποστεί αντίποινα ως αποτέλεσμα αναφοράς του για παράβαση, πέραν των άλλων έννομων μέτρων προστασίας που δικαιούται σύμφωνα με το Νόμο, δύναται να αιτηθεί προστασία σύμφωνα με τις πρόνοιες της παραγράφου 9.2 της Διαδικασίας Εσωτερικής Αναφοράς παραβάσεων και Παρακολούθησης Αναφορών.

III) ΕΙΔΙΚΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΓΙΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΥΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΤΚ

1. Γενικές Πληροφορίες

Ο περί της Προστασίας Προσώπων που Αναφέρουν Παραβάσεις του Ενωσιακού και Εθνικού Δικαίου Νόμος του 2022 (Ν. 6(Ι)/2022) (εφεξής καλούμενος «ο Νόμος»), σκοπό έχει την:

- (i) εναρμόνιση με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2019/1937/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Οκτωβρίου 2019 σχετικά με την προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβάσεις του δικαίου της Ένωσης» και
- (ii) καθίδρυση ενός αποτελεσματικού πλαισίου ειδικής έννομης προστασίας εκείνων των εργοδοτούμενων στον δημόσιο ή στον ιδιωτικό τομέα, οι οποίοι προβαίνουν σε αποκάλυψη πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν στην κατοχή τους ή υπέπεσαν, αντιστοίχως, στην αντίληψή τους εντός του εργασιακού τους χώρου, για τα οποία έχουν την εύλογη πεποίθηση ότι είναι αληθή και σχετίζονται με παραβάσεις του εθνικού δικαίου.

Ο Νόμος καθορίζει, μεταξύ άλλων, την προστασία που απολαμβάνουν πρόσωπα που αναφέρουν παραβάσεις του Ενωσιακού και Εθνικού Δικαίου, περιλαμβανομένης της προστασίας τους έναντι αντιποίνων.

2. Προστασία Αναφερόντων

Πρόσωπο το οποίο αναφέρει παράβαση επωνύμως ή πρόσωπο το οποίο κατήγγειλε ή δημοσιοποίησε πληροφορίες σχετικά με παραβάσεις ανωνύμως αλλά στη συνέχεια ταυτοποιήθηκε, έχει δικαίωμα προστασίας σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου, εφόσον:

- (i) είχε βάσιμους λόγους να θεωρεί ότι οι πληροφορίες σχετικά με παραβάσεις που ανέφερε ήταν αληθείς κατά τον χρόνο της αναφοράς και ότι οι πληροφορίες αυτές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου,
- (ii) υπέβαλε αναφορά είτε εσωτερικά, είτε εξωτερικά ή προέβη σε δημόσια αποκάλυψη, και
- (iii) στην περίπτωση αναφορών παραβάσεων Εθνικού Δικαίου, η αναφορά δεν έγινε κατά παράβαση του δικηγορικού ή ιατρικού απορρήτου ή δεν συνιστά διάπραξη ποινικού αδικήματος.

Πρόσωπο το οποίο αναφέρει σε οικεία θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης παραβάσεις Ενωσιακού Δικαίου έχει δικαίωμα προστασίας, όπως ορίζεται στο Νόμο, υπό τις ίδιες προϋποθέσεις με πρόσωπο που υποβάλλει αναφορά εξωτερικά.

3. Μέτρα Προστασίας

Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου («ΚΤΚ») δεν προβαίνει σε αντίποινα οποιασδήποτε μορφής και προστατεύει τους υπαλλήλους/εργοδοτούμενους της από κάθε πράξη η οποία συνιστά αντίποινα λόγω διενέργειας αναφοράς, ως αναφέρεται στην παράγραφο 9 της Διαδικασίας Εσωτερικής Αναφοράς Παραβάσεων (Whistleblowing) του Ενωσιακού και Εθνικού Δικαίου και Παρακολούθησης των Αναφορών της ΚΤΚ.

Επιπλέον, αναφέρων:

- έχει πρόσβαση σε αποτελεσματική συνδρομή ενώπιον οποιασδήποτε αρχής που εμπλέκεται στην προστασία του έναντι αντιποίνων (άρθρο 21(β) του Νόμου)
- έχει πρόσβαση σε νομική αρωγή σε ποινικές υποθέσεις και σε διασυνοριακές διαδικασίες σε αστικές υποθέσεις σύμφωνα με τον περί Νομικής Αρωγής Νόμο (άρθρο 21(γ) του Νόμου)
- ο οποίος ακολούθως συμμετέχει ως μάρτυρας σε οποιαδήποτε ποινική διαδικασία που έχει σχέση με την αναφορά, θεωρείται μάρτυρας που χρήζει βοήθειας, σύμφωνα με τον περί Προστασίας Μαρτύρων Νόμο του 2001 (Ν.95(Ι)/2001) ως έχει τροποποιηθεί (άρθρο 22 του Νόμου)
- δεν θεωρείται ότι παραβαίνει οποιονδήποτε περιορισμό όσον αφορά την αποκάλυψη πληροφοριών και δε φέρει καμία απολύτως ευθύνη σε σχέση με την εν λόγω αναφορά ή δημόσια αποκάλυψη, εφόσον είχε βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι η αναφορά ή η δημόσια αποκάλυψη των εν λόγω πληροφοριών ήταν αναγκαία για να αποκαλυφθεί παράβαση (άρθρο 23(α) του Νόμου)
- δεν υπέχει ευθύνη σε σχέση με την απόκτηση των πληροφοριών ή την πρόσβαση στις πληροφορίες που αναφέρονται ή αποκαλύπτονται δημόσια, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω απόκτηση ή πρόσβαση δεν συνιστά αυτοτελώς ποινικό αδίκημα (άρθρο 23(β) του Νόμου)
- έχει πρόσβαση σε μέσα έννομης προστασίας έναντι αντιποίνων, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων,

- προσωπικών μέτρων εν αναμονή της απόφασης της νομικής διαδικασίας (άρθρο 23(γ) του Νόμου)
- δεν υπέχει καμία απολύτως ευθύνη απορρέουσα από αναφορές ή δημόσιες αποκαλύψεις που έγιναν, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, στο πλαίσιο αστικής διαδικασίας, περιλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, διαδικασίας για δυσφήμιση, προσβολή των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, παράβαση της υποχρέωσης τήρησης του απορρήτου, παράβαση των κανόνων για την προστασία προσωπικών δεδομένων, αποκάλυψη εμπορικού απορρήτου, ή για αιτήσεις αποζημίωσης βάσει του ιδιωτικού, του δημόσιου ή του συλλογικού εργατικού δικαίου. Νοείται ότι έχει το δικαίωμα να επικαλεστεί την αναφορά ή τη δημόσια αποκάλυψη στην οποία έχει προβεί, ώστε να ζητήσει την απόρριψη της αγωγής, εφόσον κατά τον χρόνο της αναφοράς ή δημόσιας αποκάλυψης είχε βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι αυτή ήταν αναγκαία για να αποκαλυφθεί παράβαση (άρθρο 23(δ) του Νόμου)
- έχει πλήρη πρόσβαση στα ένδικα μέσα και αποζημίωση για τις ζημιές που υφίσταται, (άρθρο 23(ε) του Νόμου)
- σε περίπτωση αστικής δικαστικής διαδικασίας σχετικά με βλάβη την οποία υπέστη, και με την επιφύλαξη ότι αποδεικνύει ότι προέβη σε αναφορά ή σε δημόσια αποκάλυψη και υπέστη βλάβη, τεκμαίρεται ότι η βλάβη έγινε σε αντίποινα για την αναφορά ή τη δημόσια αποκάλυψη, εκτός εάν το πρόσωπο που έλαβε το μέτρο που προκάλεσε τη βλάβη αποδείξει ότι το εν λόγω μέτρο βασίστηκε σε δεόντως αιτιολογημένους λόγους (άρθρο 23(2) του Νόμου)
- ο οποίος θεωρεί ότι θίγεται από παράβαση των διατάξεων του Νόμου δύναται να διεκδικήσει τα δικαιώματά του ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου, ακόμα και εάν η σχέση στο πλαίσιο της οποίας εικάζεται ότι έγινε η παράβαση έχει λήξει, και να χρησιμοποιήσει κάθε πρόσφορο και νόμιμο μέσο για τη στοιχειοθέτηση της παραβάσεως και της πάσης φύσεως ζημιάς που υπέστη λόγω αυτής. Σε κάθε δικαστική διαδικασία, εκτός από ποινική, εάν ο διάδικος που ισχυρίζεται ότι θίγεται από παράβαση διατάξεων του Νόμου στοιχειοθετεί πραγματικά περιστατικά από τα οποία πιθανολογείται η παράβαση, το βάρος της απόδειξης ότι δεν υπήρξε καμία παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου φέρει ο αντίδικός του (άρθρο 24 του Νόμου).

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 25 του Νόμου, επιφύλασσομένης της αποκλειστικής δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου και του Διοικητικού Δικαστηρίου, δυνάμει των διατάξεων του Άρθρου 146 του Συντάγματος, και εφόσον ο Νόμος δεν προβλέπει διαφορετικά, αρμοδιότητα για την εκδίκαση των εργατικών διαφορών έχει το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών. Δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου 6 του πιο πάνω άρθρου του Συντάγματος, σε περίπτωση αγωγής ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου και υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του ουσιαστικού δικαιώματος σε δίκαιη και εύλογη αποζημίωση, το αρμόδιο Επαρχιακό Δικαστήριο επιδικάζει στον δικαιούχο το μεγαλύτερο από τα ακόλουθα δύο ποσά:

- (α) Την επιδικαστέα, δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου 6 του Άρθρου 146 του Συντάγματος, δίκαιη και εύλογη αποζημίωση· ή
- (β) ολόκληρη τη θετική ζημιά, περιλαμβανομένων των αποδοχών υπερημερίας, και χρηματική ικανοποίηση για τυχόν ηθική ή σωματική βλάβη του ενάγοντος που προκλήθηκε από την απόφαση, πράξη ή παράλειψη, η οποία κηρύχθηκε άκυρη σύμφωνα με την παράγραφο 4 του Άρθρου 146 του Συντάγματος.

Το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών επιδικάζει δίκαιη και εύλογη αποζημίωση, η οποία καλύπτει τουλάχιστον ολόκληρη τη θετική ζημιά, περιλαμβανομένων των αποδοχών υπερημερίας, και περιλαμβάνει χρηματική ικανοποίηση για τυχόν ηθική ή σωματική βλάβη του αιτητή που προκλήθηκε από τον παραβάτη:

Νοείται ότι, σε κάθε περίπτωση, στο επιδικαζόμενο πιο πάνω ποσό, προστίθεται και νόμιμος τόκος από την ημερομηνία της παραβάσεως έως την ημερομηνία πλήρους καταβολής της αποζημίωσης.

4. Απαγόρευση Άρσης Δικαιωμάτων και Μέσων Έννομης Προστασίας

Τα πιο πάνω δικαιώματα και μέσα έννομης προστασίας που προβλέπονται στο Νόμο δεν μπορούν να αρθούν ή να περιοριστούν από συμφωνία, πολιτική, τύπο ή όρο απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης συμφωνίας για διαιτησία πριν από την έγερση διαφοράς.

5. Αγωγή Δικαίωμα Αναφερόμενου

Άνευ επηρεασμού οποιουδήποτε άλλου ένδικου μέσου ή θεραπείας που προβλέπεται δυνάμει των διατάξεων οποιουδήποτε άλλου Νόμου ή Κανονισμών, πρόσωπο που υπέστη ζημιά από ψευδείς ή ανακριβείς ή παραπλανητικές αναφορές ή ψευδείς ή ανακριβείς ή παραπλανητικές δημόσιες αποκαλύψεις έχει αγωγή δικαίωμα εναντίον του αναφερόμενου.

6. Πληροφορίες για Υποβολή Αναφοράς Εξωτερικά σε Αρμόδια Αρχή

Αναφορές παραβάσεων είναι δυνατό να υποβάλλονται σε εξωτερική αρμόδια αρχή, είτε απευθείας είτε αφού προηγουμένως έχουν υποβληθεί μέσω του εσωτερικού διαύλου αναφοράς, σύμφωνα με τις πληροφορίες που η κάθε αρμόδια αρχή δημοσιεύει ως καθορίζεται στο άρθρο 14 του Νόμου.